

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat órára . . . 5 K. — f.
 Három órára . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARSA

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyitltéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 arengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: Dr. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

Szegény Magyarország!

Valóban Európában kevés ilyen állam van, amelyről így lehetne nyilatkozni, mert olyan állam, amelyben az alkotmányosdit ily arcátlanul játszanák, egy sincs. Ilyen politikai korhelykedés csakis züllésnek induló bukással fordulhat elő.

Közelednek a választások, vagyis az az idő, amikor az állampolgár az ő legszentebb jogát szabad meggyőződéssel gyakorolhatná s a mely jognak a gyakorlatát törvény is biztosítja neki és mit látunk? Azt, hogy még ezt is megtámadják s a törvényt éppen ott nem veszik figyelembe s tartják tiszteletben, ahol éppen annak az ellenőrzése a legfőbb kötelesség volna!

Szerencsétlen egy ország, saját fiai, mint proviziós békák, brekegással segédkeznek az idegen érvek hóhért munkájánál! Hol keressük ma ily meghibbant élet s lélekrendben az önértet, az önbizalmat, a konok elhatározást a nemzet jogainak a védelmében? Nehéz feladat volna, aki ezen átmeneti demokratságban erre a nagy munkára vállalkoznék. Hiszen az eredmény csak elszégyenítő lehet!

Tessék csak megfigyelnii a kormányférfiak, e rágalommadaraknak a nyilatkozatait, tessék végig tekinteni a tömegrágalmazóknak, a Nemzeti Munkapártnak a sorain, akkor azt hisszük, hogy elment az éviágya minden igaz magyarnak! Egyik nagyobb gyászlovag, mint a másik! S ez az önjóliei bizottság akar dolgozni, ezek akarják a pocsolyából az alkotmányt védelmezni s Deák alkotásait a meggyőződéssnek a mellhangján megvédeni! Soha ennél arcátlanabb nyilatkozat nem volt még hallható és soha ennél megrészegültebb diadalérzet észlelhető! Kikkel akarnak rendet csinálni? Béccsel s ennek katonai erejével? Khuennek s ennek bevitézlett hadával vagy avval a híres piszkatáival írott ujságcikkekével, melyben az agylágyulásnak a jelei mutatkoznak s az elvetemedésnek az itéleti s érzületi lazaságnak a legmagasabb fokával találkozunk? Az Osztrák-Magyar bankkal, mely választási célokra milliókat szórhat, amennyiben Magyarország még mindig jó üzlet marad? A gyárakkal, melyek leskelődnek a szubvenció után! A bankokkal, melyek a kereskedelmi minisztérium alatt állanak? Részvénytársaságokkal, melyek teli vannak munkapárti tanácsosokkal? Vállalatokkal, melyek lesik az alkalmat, hogy valahol concessió legyen? Az állami tisztviselőkkel, a böcs oportunistákkal,

akiknek a soraiban kémekek, eltévelyedett hazafiak bőségesen találtnak s akik körében aláírások gyűjtése, a hivatalfőnököknek a legelvetemedettebb kényszerítése egészen közönséges dolgok! No, hát ezek után, szegény magyar haza, örvendhetsz, mert ezeknek a grajzlerosoknak az élen minden meg lesz mentve, amire a hatalomnak csak szüksége van és szüksége lesz. Khuen, társai, s a homályos erdőből leselkedő lakájai, gyönyörű munkát végeznek! Büszke lehet rájuk az ország! Nehéz undor szállhatja meg a nemzetet, mert láthatják, hogy a nemzeti békák mint ugornak vissza a pocsolyába!

S Khuen szerint, miért történik mindez? Azért, hogy ő az ő jó öreg királyát a bajból kisegithesse! Az ország nincs bajban, annak nincs szüksége segítségre; hanem a hatalomnak amíg az örüllő bankot nem fogja engedélyezni, ha a fejünk tetejére állunk is, azt ki kell segíteni! Nem vakmacska politika ez? Itt már igazán orra bukik a józan ész! S ezek hordják ajtukon a rendnek a szükségességét; ezek tagadják egy kialakult közvéleménynek a létezését; ezek a kokottok akarják megmutatni az alapot, melynek a segítségével reális politika folytatható; ezek hangsúlyozzák azt, hogy a nemzet az ő jogait kivihajtja, amikor napról-napra erköltestelenebb lesz az ország kormányzása s az állampolgároknak a nevelése! Nem éretlen próbahallgatással való vergődés ez? Látjuk, hogy a sötétség krokodilpimaszkodással a világgossággal viaskodik; látjuk, hogy egyik oldalon az ország függetlenségét s gazdasági önállóságát, míg a másikon nyirkos hüvösséggel ennek az ellenkezőjét hirdetik; látjuk azt, hogy sokan nem veszik észre, hogy Ausztria bárunkra dolgozik, melyből neki sokszor világ van haszna, hát még amiből haszna van!

Nekieresztett hanggal enlegetnek józan közvéleményt, mely a munkapárt mellett nyilatkozik! Igen, látjuk a fajtalan kerítő próbálkozását, a nagy haszonleső csoportokat! Anyagi és erkölcsi kórokról beszélnek s nem gondolják meg, hogy ezt úgy értik, hogy a nemzet ne érvényesítse törvényes jogait, mert ez szép, nemes bűn s magasztos vétek volna! Emlegetik, hogy a politikában a szívet s az érzelmet az észnek kell alárendelni! Igen, ez úgy értendő, hogy a királyi akaratnak meg kell hódolni s ne gondoljunk a haza szeretetével s annak a boldogulásával, hanem inkább akút nyavalyán javeszékkeljünk. Az eddigi

politikát közvetített alkalmak vámszedésével, álmodozónak s fantasztának állítják s frázisgyártóknak nevezik azokat, akik a nemzetet alárendelt helyzetéből kiemelni akarják s törvényadta jogát érvényesíteni kívánják. Rónákat kaszálva, néhány ember terrorizmusáról beszélnek. Hát össze lehet hasonlítani a bengáli fénnel, görögtűzzel inszenált alakulási munkapárt elvkalandor kormányának a terrorizmusát a hazafias szándékuéval? Bizonyára nem, mert az a hazafias terrorizmus, ha így volna is nevezhető, ezt a nemzetet akarja kiemelni az ő béklyóiból s szabaddá kívánja tenni s nem rabszolgák csapatjává aljasítani! Hogy miképpen kívánja ez a kormány s pártja vezérekosai s divathősei a haza javát, megítélhetjük azokból az eljárásokból, amelyek most a választások előtt tapasztalhatók. Igen jó példával szolgálnak erre a kincstári kerületnek iglői mintára szervezett gyalázatosságával, amik azután udvari kamarássághoz vezethetnek.

Lássuk csak a többi közt a kincstári választókerületeket. Nézzük csak a kiszivárgott kirendelések szerint miféle megfélemlítésekkel akarnak képzeletüknek az állatkertjével hatni az ugynevezett „Urak!” Ha N. N. meg nem választatik, a város el van veszve; míg ha X. Y. megválasztatik, a bányászoknak a bére azonnal fölemel-tetik, sőt még előbb is!

Köröztetnek aláírási íveket, hogy lekössék a szavazókat. Ijesztgetik a bányamunkásokat, hogy elküldik őket a munkából s hogy pedig esetleg más bányákhoz ne mehessenek, úgy zárják el előttük az utat, hogy ott ne vegyék föl őket, mert hiszen a vállalatok is a kormány zsebében vannak. Állami tisztviselők, közhivatalnokok körüljárnak korteskedni a falukban s nyakig mártják magukat a politika fertőjébe. A trafikosokat fenyegetik, hogy elveszik a trafikot tőlük; a korcsmárosokat, hogy az italmérsi engedélytől fosztanak meg; még a szeszifőzőket is rémitik, hogy nem lesz szabad nekik a szeszifőzés. Fenyegetik a nyugbéres munkásokat, hogy megfosztják a nyugbérüktől. Tele van a kerület spiónokkal, stréberekkel, akik besugnak mindent s mindenkit. Cédulákat osztogatnak a választóknak, melyek mellett ihatnak a korcsmákban. Ki tudná elsorolni azt a tömérdek fogást, amik a törvénynek a világos, tiszta rendelkezéseivel ellenkeznek! Ki tiszteli nálunk a törvényt? A törvény nekünk iparszerű népbolondítás s olyan, mint a kabát. Ha rá nem passzol, felveszem; ha nem, hát

keresek alkalmasabbat! Lám, a becsület milyen olcsó portéka! Nem rablás ez? S mindezen visszaélések egy olyan kormány alatt történnek, amely les-vadász módjára fennhangon dicsekszik, hogy a legszigorubb alkotmányosságra és törvényes rendre törekszik! Ismerjük őket s az egész társaságot a multakból főispánjaikkal, a politikai ágenseikkel! Ezek se nem tanulnak, se nem felejtnek s azt hiszik, hogy a kised makk, törvénytelenégeiktől majd csak merész sudárba fog szökkenni! Ezek után ne legyen senkisé kíváncsi arra, hogy miféle lelkiismeretlen eljárásnak és kizsáknak lesz kitéve ez a szegény nemzet! Ha azonban azt hiszik Khuen s társai, hogy célt érnek: akkor nagyon csalatkozhatnak! A jó kedvnek a hamvázó-szerdjája majd elkövetkezik! Mert azért még van tisztesség és hazafiság!

Vízy Ferenc.

A gyermekvédelemről.

As állami és társadalmi gyermekvédő törekvése az utolsó évtizedben a szociális feladatok előterébe került; törvényes intézkedések és széleskörű társadalmi mozgalmak e nagyfontosságú kérdést állandóan felszínre tartják s a gyermekvédelmet olyanná fejlesztették, mely ma már a külföldön is bámulat tárgya. Rövid néhány év alatt a gyermekekről való gondoskodás kultúrörökkévé lett s büszke önértéket vallhatjuk, hogy előle nemcsak el nem sárkóztunk, hanem úgyszólván egész Európában a példaadás nehéz feladatát vállaltuk. De nem is képzelhető oly eszköz, amely a tömegnyomor enyhítésére alkalmas lehetne, mint a gyermekvédelem: az állam ugyanis azon gyermekeket, kiket hozzátartozóik eltartani nem tudnak, 15 éves korukig gondozásba vessi,

T Á R C A.

Sólyom Boris.

Írta: Jaross Ferencz.

1863. év június hónapjának egyik szép, holdvilágos éjszakáján, Léván a piaristák tornyának órája már éjfélit is elűtötte, — ünneplő ruhába öltözött, magas és erőteljes, fiatal asszony sietett felfelé a bái-utcai parton. Felérvén a part végére, nem haladt tovább az országúton, hanem balra fordult a kath. temetőbe. Itt is gyors lépésekkel ment beljebb és beljebb azon helyre, ahol a legfrissebben hantolt sírok domborultak.

Vajjon, mit keresett ez az asszony ilyen szokatlan időben a holtak csendes honában? Talán valamelyik kedves halottja felett érzett nagy fájdalma vitte őt oda? Igen. Sajgó fájdalom gyötörte szívét; de lélekének súlyos betegsége miatt sem szóval, sem könnyeivel nem tudott fájdalmának kifejezését adni.

Egy sírdombnál sem pihent meg hosszabb ideig. Ajkai nem nyíltak imára. Sirtől sirtig lépegetve, le-lehajolt és kiszedte a fakerecskéket. Rövid idő alatt egész halmot rakott össze belőlük. Azután nyalábra fogta és — amennyit csak elbirt két keze, — a városon végig sietve, kivitte a Tabánnak azon házába, amely jelenleg D. Károly tulajdona. Ott az udvarra, a fal aljában egymás mellé állította a sok keresztet,

miáltal nemcsak a szegény szülőket tehermentesíti, hanem a gyermekeket is a társadalom hasznos és munkás tagjaivá neveli. Azon időponttól kezdve, amidőn Széll Kálmán kiváló szocialis érzékkel s az emberiség javáért érzni tudó szíve sugallatára az intézményt hatalmas koncepcióval megalkotta, a mult év végeig 55,600 gyermeket helyezett el az állam nevelőszülőknél; azoknak száma pedig, kikről a társadalmi gyermekszereket gondoskodott, meghaladja a 15,000-et. Ezen ifju nemzedék felszűrülve kétségkívül megbecsülhetetlen munkaerőt jelent annál is inkább, mert szocialis bajaink (kivándorlás és egy gyermek-rendszer) emelkedése folytán túlnépesedéstől nem kell tartanunk. A gyermekvédelem ekként megszűnik a jótékony-ság, a humanizmus ügye lenni, mert mint Vámbéry Rusztem mondja: „nem érzelmi indokok, hanem a társadalomnak jól felfogott önzessé parancsolja, hogy oly szociálpolitikáktól üzzön, amely a szocializmus programjának kisajátításával akadályozza meg a kapitalisztikus társadalmi rend örszeroppanását.”

Néhány hét előtt a belügyminisztérium megbízásából és támogatásával oly könyv jelent meg, mely a magyar állami és társadalmi gyermekvédelem fejlődését s jelen szervezetét francia nyelven ismerteti.*) E mű alapján óhajtanám a következőkben az intézményt főbb vonásaiban vázolni. Ha valamely gyermeknek ellátása köteles hozzátartozói nincsenek, a közigazgatási hatóságok azt elhagyottnak nyilvánítják, amely esetben a gyermek a menhely kötelekébe felvétetik. Vajjon jogosult-e a gyermek az állami gondozásra, utólag képezi megállapítás tárgyát s minden gyermek, ki hozzátartozóival a menhelyben jelentkezik, ideiglenesen állami gondozásba vétetik. Ezen gondozás felső korhatára a betöltött 15-ik életév; de ha időközben a gyermek szülei vagy eltart-

*) Le droit de l'enfant abandonné et le système hongrois de protection de l'enfance. Pas Z. de Bonyak et Cte L. Edelsheim-Gyulai. Budapest, Atheneum 1909.

A temetőnek éjjeli látogatója Sz. Károly földművesnek a felesége volt, akit később az egész város és a vidék is leánykori nevével csak *Sólyom Boris* néven ismert és emlegetett.

Sólyom Borisra a velem egykorúak és Lévának nálamnál idősebb lakosai bizonyára emlékezni fognak még; mert hiszen hosszú ideig olyan, szánalomramlító alakja volt városlakóknak, hogy én még ma is igaz részvétellel gondolok rá.

Ugy hallottam, hogy a város lakterjei közül többen is látták Borist azon éjszakán, de egyikük sem merete megszólítani. Kisértettek nézték. Csak másnap reggel tettek jelentést a kapitánynak, amikor már a szomszédok is panaszt emeltek a városbázan, mert a keresztet rendezgető Boris nagy lármájától nem birtak aludni és hajnalban rémülve szemlélték a fal hosszában álló sok fakerecskét.

A helyszínére küldött hajduk csak erőszakokkal birták összeszedni a keresztet, mert Boris jajgatás és szitkozódás között seprűt fogott a hajdukra.

Ezen eseményt 4 nappal megelőzőleg leégett a Borisák háza. A fiatal asszony úgy megijedt a tűztől, hogy másnap — idő előtt — megszülte kis fiát, aki azonban néhány óra múlva meghalt.

A kettős csapás a csinos, életerős és vidám asszonyt annyira lesújtotta, hogy kőborult agyára. Csendes élőhalott lett belőle,

tásukra köteles hozzátartozói jobb anyag helyzetbe jutnak, az árvaszék vagy közösi elöljáróság az állami gondozást megszüntetnek mondja ki.***) Egy gyermek gondozása az államnak évenként mintegy 160 koronájába kerül s ezen összegnek csupán 105% a térül meg. A menhelyek csupán a beteg gyermekeket tartják meg intésüket kötelekében, az egészségeseket vidéken lakó nevelőszülőkhöz adják ki, hol is külön telepövesokat s felügyelőket alkalmaznak, kik a gyermekeknek nemcsak egészségére, hanem eltartásukra s neveletésükre is felügyelnek; az iskolából való kikerülésük után pedig iparosoknál, kereskedőknél vagy földműveseknél való elhelyezésükről gondoskodnak.

Az állam azonban az elhagyott gyermekeknek nemcsak testi egészségéről gondoskodik; a lelki nevelést sem hagyja figyelmen kívül, amennyiben a romlott erkölcsű, züllött gyermekeket vagy az *Országos gyermekvédő Liga* által tartott intézetekben helyezi el, afo' azok szigorubb nevelésben részesülnek, vagy állami javítóintézetnek adja azokat át. A büntető novella életbelépte óta pedig a gyermekvádoltakat egyéb vádlottaktól elkülöníti s így a szegye és fogékony gyermeki lelket a büni, a romlás veszedelmétől megóvjja; vizsgálati fogságuk tartama alatt a gyermekmenhelyek őrzik azokat és innen is vezetnek a gyermekbíróóságok elé. Ha büntetésüket kitöltötték, ismét a menhelyek patronátusa alá kerülnek.

Végül legutóbb országos mozgalom indult meg, amely azt célozza, hogy a beteges s gyengén fejlett gyermekek megfelelő szanatóriumokban helyeztessenek el, hol a gyógyító tudomány minden eszköze és segéd-tényezője a legeszményibb módon rendelkezésre áll. E célból alakult az *Országos Gyermekszanatórium-Egyesület*, melynek lelkes felhívása Rákosi Jenő tollából ép e napokban jelent meg napilapjainkban.

Vajha az állam és társadalom ezen együt-

**) Dr. Györy: „Budapest orvosi urmatatója 1909.”

Még azután is többször kiment éjnek idején a temetőbe, de a kirendelt őrk nem engedték meg neki, hogy a holtak nyugal-mát zavarja.

A szerencsétlen anya ezen időtől kezdve naponkint a legszebb ruháját öltötte fel s azt különböző színű pántlikákkal aggatta tele. Kis fiát holtá papjág nem birta elfelejtteni. Ha nagy ritkán az eszénél volt és beszélt valakivel, folytonosan a fiát emlegette; azt kereste mindig és mindenütt. Az ő számára gyűjtött mindent.

Az uri házakat elkerülve, többnyire a város külső utcáiban járt házról-házra. Egyik kezében nagy fazekat, a másikban fűszekanalat hordott. Az ételt mind a fazékba rakta és a kanállal összekeverte. Amikor megtelt a fazék, haszment vele és tartalmát kiöntötte egy teknőbe.

Ha valamely háznál nem vették észre jelenlétét, könyörgésre fogta a do'got és tompa, fájó hangon így szólt:

— „Adjatok a szegény árvának abból, amit az Isten nektek adott!”

Pénzt nem vett el senkitől. Ennek értékét nem ismerte. A pénznél többre becsülte a fényes, gömbölyű, acél pitykegombokat és a tarka babot. Ha a gyerekek ezekkel kínálták meg őt, idegesei kapott utánuk és villámgyorsan rejtette zsebébe.

A piacra kosárral járt. A kofáktól és más elárúsitóktól szó nélkül elemelte a neki tetsző gyümölcsöt s egyéb árut. A kofák

tes vállvetett munkája nem volna meddő s a gyermekvédelem magasabb céljai mielőbb a megvalósulás stádiumába lépnek!

Dr. Lauffer Lipót.

A takarékpénztárak kincse.

Érdekes és kívált ránk, magyarokra nézve igen tanulmányos cikket közöl az Amerikában megjelenő *Seabadság* című lap arról, hogy a föld összes takarékpénztáraiban mennyi kincs van összesen elhelyezve.

Az amerikai bankok szövetségének titkára ugyanis a számoknek egész labirintusára témaszkodva, kimutatja, hogy a föld összes takarékpénztáraiban harminc billió háromszázötven millió hatszázhetvenkétezer és 14 dollár van; ez korona értékben kifejezve: százötvenegy billió kilencszáznegyvennyolc millió háromszázhatvan ezer és 70 koroát tesz ki.

Ennek a szédítően nagy összegnek több mint egy harmadrésze az Egyesült Államok bankjaiban helyeztetett el, ami megdöbbentően bizonyítja, hogy aránylag mennyivel több pénz van Amerikában, mint a föld bármelyik más részében.

A valóban érdekes pénzügyi statisztikából még azt is megtudjuk, hogy az Egyesült Államokban minden ötödik embernek van pénze valamely bankban, míg ellenben az európai államokban ez is kedvezőtlenebbül oszlik meg. Így például a kimutatás szerint Franciaországban minden nyolcadik, Németországban és Angliában minden tizedik, Ausztriában minden tizenegyedik, Oroszországban minden tizenkettődik és Oroszországban minden huszonegyedik embernek van pénze a takarékpénztárakban.

Ezen kimutatásból tehát megtudjuk, hogy Magyarország lakossága úgyszólván a legszegényebb valamennyi ország lakossága között. Igaz ugyan, hogy Oroszország csak Magyarországot után következik, de erre nézve megjegyzi a statisztika, hogy az orosz lakosság általában mégis gazdagabb a magyarországi lakoságnál és csupán azért került a sorrendben Magyarországnál hátrább, mert Oroszországban a nép körében még nincs elterjedve az szokás, hogy pénzt takarékpénztárba helyezze el. Igen érdekes

jól ismerték ezen szokását. Amikor közelükbe ért, minden értékesebb holmijukat elrejtették s már előre nyújtottak neki valamit. Jó kedvében megelégedett az adománnyal; de sokszor a földhöz vágta és maga válogatóit a kosarakban.

Gyakran benézett a *Laci-konyhá*n a pecsenyés boltokba és a lábarokban sietgő forró szirből csak egy puszta kézzel szedte ki a cigánypecsenyét vagy egy-egy burkát.

Napjában kétszer-háromszor is lement az udvarában levő kutba és megfürdött.

Református léteire nagy előszereettel látogatta a kath. templomokat, hihetőleg azért, mert ezek inkább estek utjába. Ha olyankor ment végig az uri-utcán, amikor a templomok nyitva voltak, mindig betért hol az egyikbe, hol a másikba. Csendesesen körüljárta a padokat, meg-megállt az oltárknál, megtapogatta a terítőket, hosszasan elnézegette a képeket s aztán — amilyen nesztelenül jött, úgy is távozott.

Egy alkalommal azonban nagy zavarba hozta a misés papt. Reggel 6 óra után betért a piaristák templomába. A főoltárnál D. János misézett. Boris bement a szentélybe s onnan a misés paphoz sompolygott és a misékönyvet össze-vissza forgatta. Az öreg és beteges pap a váratlan meglepetéstől annyira megijedt, hogy ideges reszketést fogta el. A ministráló gyerekek egyike én voltam; társam besietett a sekrestyébe és

az a rész is, melyből megtudjuk, hogy Ausztria gazdasági helyzete (hála a közös banknak és a többi közösjegyes gazdasági intézményeknek) mennyivel kedvezőbb Magyarország gazdasági helyzeténél.

De ezért a nemzet egy része az ország anyagi boldogulásának nagy hátrányára — sajnos — mégis a közös bankot és közös vámterületet óhajja fenntartani.

Külön félek.

— **A király** legújabb hírek szerint május hó 11.-én délelőtt érkezik Budapestre és június hó 4.-éig marad a magyar székesfővárosban.

— **Városi közgyűlés.** Április 30-án Léva város képviselőtestülete rendkívüli közgyűlést tartott. A polgármester jelenti, hogy a város, addig míg a főgimnáziumnak állandó játszótere nincs, a várátér egy részét tartja tisztán és adja erre a célra. *Szilassy* Sándor főjegyzőnek megrongált egészségére való tekintettel, a közgyűlés 3 havi szabadságot adott. A polgármester bemutatja Barsvármegye törvényhatósági bizottságának a határozatát, amellyel a városi vígadóra vonatkozó összes bérleti szerződéseket jóváhagyta. A város közönsége 3 évre *Belceák Béla* lakását kibérelti őrnagyi lakásnak. Az ev. temető kibővítésére vonatkozó szerződéseket a közgyűlés elfogadta. A polgármester bejelentette a Kálvária-hegyen levő szálló földnek a kir. Kincstártól történő visszaszerzését. A gazdasági munkaszakakra vonatkozólag az építőanyag jutányos beszerzésére történtek intézkedések. A Part-utca kinyitása a *Holló* Sándornak és *Sztolár* Mihálynak eladott telekrészletre vonatkozó jogügyletek érdemleges tárgyalását május 31-re tűzték ki. A F. M. K. E. T. 1911. évi közgyűlésének Léva leendő megtartására kéri fel a város. Az ovodafenntartási ügyben megújított szerződést a közgyűlés elfogadta. *Forgács* Mikály helyettes anyakönyvvezetőnek az 1909. évben általa beszédett anyakönyvi kivonat kiállítás díjait a közgyűlés átengedte.

— **Májusi előléptetések a honvédségnél.** A honvédség rendeleti közlönyének legutóbbi száma a májusi előléptetések hosszú sorozatát tartalmazza. Mint mondják, már nagyon régen nem volt olyan bő a csil-

laghullás a honvédségnél, mint épen es alkalommal. A lévai honvéd-tisztikarban *Zádory Béla* főhadnagy századosa, *Magurek Béla* hadnagy főhadnaggyá, *Gladišich Pál* zászlósi pedig hadnaggyá lépett elő. — *Schultheisz* Emil eszredet, a 14. honvéd gyalog-ezred volt parancsnokát tábornokká nevezte ki a király. A néhány éven belül Léva állomásozott és időközben idegenbe áthelyezett tisztek közül *Bergmann* Ágoston százados az őrnagyi, dr. *Kovács* János eszredorvos, földink, a 14. honvéd-gyalog-ezrednél törzserősi, *Farkas* Ferenc és *Pánczky* Jenő főhadnaggyok a századosi, *Báthy* Gyula, *Arthold* Géza, *Almásy* Kálmán és *Fülöpp* Vilmos hadnaggyok pedig a főhadnagyi rendfokozatba léptek elő.

— **Tanulmányi kirándulás.** Az áll. tanítóképző intézet III. és IV. éves növendékei folyó hó 27.-én Köveskúti Jenő igazgató vezetésével kirándultak Gar.-Kelecsénybe ahol az ottani iskolában folyó magyarbessédtanítást figyelték meg és tanulmányozták. Az eredmény meglepő volt, mert *Behula* Mária tanítónő az I. II. o.-ban magyarul beszélt 6—8 éves tanítványával. *Pelcz* István tanító pedig a III. és IV. o.-ban egy magyar olvasmányt tárgyalt, melynek tartalmát a gyermekek szabadon elmondták, sőt le is írták. A tanítónövendékek a derék tanítók munkáján okulva és lelkesedve tértek haza.

— **Eljegyzés.** *Dushek* Ernő, a lévai tanítóképző zenetanára, eljegyezte *Winkler* József deméndi földbirtokosnak kedves leányát, *Ilonkát*. Boldog meglegedés kísérje frigyüket!

— **Kinevezések.** A m. kir. pénzügyminiszter *Peternák* János lévai X. fizetési osztályú adóhivatali ellenőrt a IX.-ik fizetési osztályba sorozta adóhivatali ellenőrré, — *Madarász* Ödön, *Bézy* Ferenc és *Jaszennovich* Ödön lévai adóhivatali tiszteket a X. fizetési osztályba sorozott adóhivatali segédeké névezte ki.

— **Szakközpályozó látogatás.** *Péter* János székesfővárosi felső kereskedelmi iskolai igazgató, városunk kereskedő tanonciskolájának újabban kinevezett szakközpályozója, — április hó 28.-án látogatta meg nevezett iskolákat. Minden osztályban végighallgatta a tanítást, kérdéseket intézett az egyes tanulókhöz és megvizsgálta azoknak dolgozatait. A látogatás befejezése után a tanítástól értekezletet tartott, amelyen őszinte örömeinek és teljes megelégedésének adott kifejezést a tanérők szakszerű és a legszebb eredményt feltűntető eljárása, a tanulók készsége, okos feleletei és alapos tudása fölött; egyuttal nagy elismeréssel nyilatkozott az iskola kifogástalan, sőt mintaszerűnek mondható berendezéséről, amely a városnak áldozatkészséget dicseéri.

— **Farkas Ákos emléke.** Városunk tanítói ma egy hete őszinte kegyelettel adóztak boldogult *Farkas* Ákos emlékének, aki 1905. évi december hó 16.-án 45 éves korában halt meg. A tanítók délután 4 órakor testületileg vonultak ki a temetőbe *Farkas* Ákos kártársuk síremlékéhez, melyet barátai és tisztelői emeltettek sírja fölé. Ott a gyászoló család és a szépszámú közönség jelenlétében a tanítóegység megbízásából *Jaross* Ferenc igazgatótanító meghatározottágtól remegő hangon, egyszerű, keresetlen, de könynyeket fakasztó szavakkal méltatta *Farkas* Ákosot, mint embert, hazafit, családapát, jó barátot s főleg mint tanítót, akiben a tanúgy egy kiváló és derék bajnokát vesztette el. Beszéde végétével a megboldogultnak tisztelői szép koszorúval díszítették fel az obeliszk-alakú síremléket. A család nevében *Farkas* Orbán köszönte meg a tanítóknak kártársuk iránt tanusított őszinte kegyeletét.

— **Szeszélyes időjárás.** Mondhatjuk, hogy majdnem az egész április igen változó és szeszélyes időjárással telt el. Majd tavaszias meleg volt, majd eső, sőt néha dara is hullott; de többnyire kellemetlen és hideg szél kerekedett, amely tegnap egy hete annyira lehűtötte a levegőt, hogy vasárnap virradóra fagy volt, amely úgy a szőlőben, mint a korán érő gyümölcsben kárt is okozott. Reméljük, hogy a mai nappal kezdődő májussal kellemesebb napok következnek be.

kihívta az egyházfit, akinek csak nagy fáradsággal sikerült Borist az oltártól el- és a templomból kivezetni.

Borisnak a templomok látogatása mellett még egy másik kedvtelése is volt. Nagyon szeretett harangozni; valahányszor a plébániái templom oldalában disztelenkedett haranglábak közelébe került, ellenállhatatlan vágytól ösztönözötve fogott meg egy lelógó harangkőtelet és addig rángatta, míg a harang néhányat kondult. Ezzel sokszor okozott riadalmat a templom szomszédságában lakóknak, mert azt hitték, hogy tűz van.

Idővel nem csak ruhája vesztette el ünnepi formáját, hanem pántlikái is megfakultak és apró rongyokban lógtak rajta. Ruhájával és pántlikájával együtt fogott testének ereje is. A rossz táplálkozás testi- és megörözte Borist úgy, hogy a magas termétfű, cainos nőből néhány év alatt görnyedt, öreg asszony lett, akinek mindenki őszinte sajnálattal és igaz részvétellel nyújtotta az adományt.

A házban egyedül lakott. Férje és rokonai ritkán látogatták meg; mert a házban nem tűrt meg senkit. Így tengette éveken át sávár életét.

Később súlyos betegség vett rajta erőt, amely néhány hét múlva megszabadította szenvedéseitől. Ement oda, ahol bizonyára megtalálta kis fiát, akit a földön olyan hosszú ideig keresett.

— **Bokréta-ünnepély.** A tanítókép-zónél a kőműves munkálatok annyira haladtak, hogy az épületek főbb falai teljesen elkészültek és mult szerdán már a tetőzet gerendázatának felrakását is megkezdték. A tegnapi megtartott szokásos bokréta-ünnepélyre az épületnek főhomlokzatát zöld gallyakkal, nemzeti zászlókkal és transzparenttel díszítették fel. Délután 5 órákor nagyszámú közönség jelenlétében az épület falain a tanítóképző ifjúsága elénekelt a Szózatot, — *Tuskó László* IV. éves növendék szép beszédben méltatta az ünnepély jelentőségét. Felkőszöntötte a munkások megbízásából, de az ifjúság nevében mindazokat, akik a szép mű létrehozásában akár szellemileg, akár fizikailag résztvettek vagy arra befolytak. Nevezetesen: a közoktatásügyi minisztert, dr. *Neményi* miniszteri tanácsost, *Kertész* építészeti tanácsost, az intézeti igazgatót, a tanári testületet és *Bodor* várm. főmérnököt. A beszédet a Himnusz elénekélése követte. — Este 8 óra után bengáli tűzfény gyult ki az épület tetején s úgy az, mint a nagyszámú s jól sikerült tűzijáték gyönyörű látványt nyújtott a város lakosságának. Az ünnepélyt szűkebbkörű vacsora fejezte be, melyet *Riesz* Emil vállalkozó rendezett a Lang-féle kávéházban. — Itt említtük meg, hogy a minden ízében remek építészeti munka — *Földes* Ede és *Scáeber* Miklós székelyfővárosi műépítészek tervei után — *Szakmáry* István építőmester, műszaki vezető és *Riesz* Károly főmunkavezető felügyelete alatt készült.

— **Nyilvános védhímlőoltás.** Dr. *Medveczky* Károly, a város-tisztai orvosa, a hímlőoltást, — amelyet vasár- és ünnepnapokat kivéve — naponként délután 2 órától a városház nagytermében fog teljesíteni, — e hó 2-án holnap, kezdi meg.

— **Selyemtenyésztés vármegyénkben.** A m. kir. földművelésügyi minisztérium e napokban adta ki Magyarországra mult évi selyemtenyésztéséről szóló kimutatását, mely szerint vármegyénk területén 1909. évben csak 11 városban, illetőleg községben foglalkoztak selyemtenyésztéssel. Ezek a következők: Léva, Aranyosmarót, Aláspól, Nagysáró, Pozba, Lékér, Kissáró, Kiskálna, Csata, Barskeresztúr és Ásóháromok. A tenyésztők közül a legtöbb keresethez jutott (143 kor.) *Hafner* Géza Nagysáróbar. — A jelentés egyébként kiemeli, hogy Barsvármegyében egész általánosságban még mindig nagyon kezdetleges a selyemtenyésztés és ez okból kétszeres suly volna fektetendő a szederfa-állomány gyarapítására, hogy így és a szépen és kevés fáradsággal jövedelmező foglalkozás nálunk is fellendüljön.

— **Pályázat ösztöndíj a fiatal kereskedők részére.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr az Erzsébet királyné ösztöndíjalap 1910. évben kiosztandó kamatából három, egyenkint 2500 korona és egy-egy 4000, illetve 5000 korona értékű ösztöndíjat szándékozik adományozni, melyeket a következőkben állapította meg: 1.) Az ösztöndíjak bármelyikének elnyerése iránt oly magyar honosságú fiatalabb kereskedők folyamodhatnak, kik keleti kereskedelmi akadémiái tanulmányaiknak legalább jó eredménnyel történt elvégzése után legalább három évig gyakorlati kereskedelmi téren működtek és e mellett igazolják, hogy a tanulmányozandó terület nyelvviszonyaiban járatosak. 2.) A pályanyertes valamely szabadon választandó és a pályázati folyamodványban megemlítendő jelentékenyebb külföldi városban, vagy kikötőben, mely nagy tengerentúli kivitellel bír, tartozik legalább egy évet tölteni, úgy, hogy ott az illető piac tanulmányozása céljából vagy önálló üzleti működést fejtsen ki, vagy valamely nagyobb kiviteli cégnél állandó alkalmazását nyerjen, a kiviteli viszonyokat és kereskedelmi szervezeteket tanulmányozza s tapasztalatairól rendszeres jelentéseket és tudósításokat küldjön. Az adományozandó ösztöndíjakra vonatkozó kérvények a kamarához legkésőbb folyó évi június hó 15.-ig nyújtandók be. Későbbi felvilágosítás a kamaránál nyerhető.

— **A kertészeti kiállítás munkálatai** nagy arányban folynak Budapesten a Város-

ligetben az iparcsarrot belsejében és az előtte elterülő nagy téren. Francia, porosz, holland, belga és más nemzetbeli kertészek, kertészeti iparosok, üvegház készítőik serényen dolgoznak, hogy a megnyitás napjára, május hó 5-ére készen legyenek. 65 külföldi és 180 hazai kertész és kertiparos vesz részt a kiállításban, amely az eddigi bejelentések szerint nemcsak a hazai kertészeknek ünnepi kiállítása lesz, hanem a nagyszámú bejelentéseket tekintve, oly kiváló lesz, amilyent még az Országos Magyar Kertészeti Egyesület 25 éves fennállása óta nem rendezett. A kiállítás megnyitására *József* főherceget kérte fel az egyesület.

— **Esküvő.** *Hevesi* Gyula felszöszemberi tanító a lévai r. kath. plébánia templomában tegnap délelőtt tartotta esküvőjét *Toth* Margittal.

— **Vívótanfolyam.** *Béki* József, székesfővárosi vívómester a Sport-egylet meghívása folytán Lévára érkezett és e napokban nyitja meg a vívótanfolyamot. Mint értesülünk, a tanfolyamon — melyre a jelentkezők a vívómesternél eszközöndök — olyanok is résztvehetnek, akik nem tagjai a Sport-egyletnek.

— **A vetések állása.** Rígen, talán már évtizedek óta sem érkeztek a vetések a társól olyan örvedetes és szép reményekre jogosító jelentések, mint az idén. Úgy a földművelésügyi miniszter, mint az O. M. G. E. az ország minden vidékéről a legjobb kilátásokkal kecsegtetik a várható termésről az országot, melynek a mult évi inséges tevéis után, kétszeres áldás lenne egy jó termés.

— **A tanítók kedvezményes vasuti jegye.** A kereskedelemügyi minisztériumban — hir szerint — már ekazpediáásra készen áll az a miniszteri rendelet, mely a felekezeti és községi tanítóknak a vasuti felárú menetjegy váltására jogosító igazolványok elnyerhetésének kedvezményét megadja. Ez a kedvezmény folyó évi május hó 1.-től érvényes.

— **A sajtó statisztikája.** Az 1909. évben a magyar szent korona területén 1836 hirlap és folyóirat jelent meg összesen 141 és fél millió példányban. Ausztriából bejött 1991 és a távolabbi külföldről 1160 sajtótermék mintegy 18 és fél millió példányban úgy, hogy az összes lapok száma 5000 volt 160 millió példánnyal.

— **Iskolalátogatás.** *Tomcsányi* János vármegyénk kir. tanfelügyelője mult hó 27. én látogatta meg a kiskálnai ref. iskolát, amely alkalommal — mint értesülünk — a szerzett tapasztalatok alapján teljes megelégedésnek adott kifejezést.

— **A lopáson ért cigány.** Garamszentgyörgyön mult hó 26.-án éjjel *Dodok* M. hály nevű cigány Balázs András baromfióljából a tyukokat akarta elemelni. A gazda azonban észrevette a gonosz szándékot és lármát csapott, amelyre a szomszédok összeszefutottak és üldözöbe vették a cigányt, akit a Garam partján utólevén, olyan alaposan megverték, hogy jelenleg a lévai kórházban ápolják.

— **Siketnémák felvétele.** A siketnémák körmöcbányai intézete az 1910-11. tanévben pályázatot hirdet 12 siketnéma gyermek felvételére. A növendékekért fizetendő ellátási díj évi 240 koronáé, mely szegény gyermekek szüleinek elengedtetik. Bányászok és bányakincstári alkalmazottak gyermekei a m. kir. Pénzügyminisztérium által létesített alapítványi helyekre teljesen ingyen vétetnek fel. Fenti 12 gyermekben kívül felvétetnek még későbbi korban megsiketült gyermekek is, kik a beszédnek szájról való leovását tanulják meg. Felvételért folyamodók a felvétel módosatairól az intézet igazgatóságától nyerhetnek felvilágosítást és a folyamodáshoz szükséges nyomtatványokat is díjtalanul kapják.

— **A privátá eltiltása.** A kultuszminiszter körrendeletet adott ki, melyben az állami tanítókat és tanítónőket fegyelmi vizsgát terhe alatt eltiltja a priváták tartásától, sőt azt sem engedí meg, hogy a tanítók azon kerület vagy városrészben, melyhez iskolájuk tartozik, magán leckezőrákat adjanak.

— **A megbokrosodott lovak.** *Füri* István garamszentgyörgyi lakosnak lovai tegnap este 6 órákor a Kazincsi-utcában vaiaimittól megijedve, elragadták a szekeret és a bokréta-ünnepélyről lejövő közönség fele iramodtak. Nagyobb baj azonban nem történt, mert a közelben álló *Vidra* János rendőr, merészen és olyan erővel fogta le az egyik lovat, hogy a két elvadult állat azonnal megállt. A bator rendőrt a közönség őszinte elismerésben részesítette.

— **Új dohánygyár.** Az *Esztergom* és *Vidéke* szerint a kormány elhatározta a dohánygyárak szaporítását és *Esztergomot* első helyen jelölte egy új dohánygyár felállítására.

— **Érsekújvári luxus vásár.** Az Érsekújváron folyó évi május 5. és 6.-án megtartandó XXVIII-ik nagy nemzetközi vásár-á iránt nagy érdeklődés mutatkozik a külföldi kereskedő körökben. — A luxusvásár alkalmával mezőgazdasági gépkiallítást is rendez a nyírámegeyi gazdasági egyesület. — A kiállításra már számos nagyobb gyár jelentett be gépeket.

— **Statisztika a képviselőkről.** A javában folyó országgyűlési képviselőjelölések alkalmából megemlítendőnek találjuk, hogy a feloszlott parlament tagjai foglalkozásuk szerint a következőleg oszlottak meg: Ügyvéd 116, földbirtokos 109, pap 30, nyugdíjazott közigazgatási tisztviselő 18, tanár 13, szavíró 9, hirlapíró 7, volt bíró 5, nagykereskedő 5, pénzügyi igazgató 4, orvos 4, kisbirtokos 4, nagy iparos 3, tőkepénzes 3, gyógyyszerész 2, lapkiadó 2, mérnök 2, vendéglős 1, művész 1, meghatározatlan foglalkozású 49. Mint látjuk, az ügyvédek száma volt a legnagyobb; kisiparos és földműves egyáltalán nem volt a képviselőházban.

— **Vendéglő áthelyezés.** *Schmidt* József jőhírű vendéglős az eddigi Szepesi-utcában volt vendéglőjét Petőfi-utca 13. szám alá a Steiner-féle volt butoraktár újonnan átala-ított helyiségébe helyezte át.

— **Savoy** Nagyszálló Budapest, VIII. József-körút 16. A Nemzeti Színház közvetlen közelében. A főváros legszebb és legmodernebb szállodája, 120 szoba és szalon. Kőponti gőzfűtés, villanyvilágítás. Lift. Hideg és meleg víz minden szobában. Szobák 3 kor-tól feljebb. Elsőrangú étterem.

— **Nem csak gyermektől vonandó meg minden, ami szivgyengítő, és az idegeket megtámadja, — felre tehat a szesz és kávéval — felnőttneknek is legnagyobb kincs az egészség. A gondos háziasszony azért reggeli és osonna kávéhoz mindig a valódi Kathreiner féle Kneipp-malatkávéval használja, mert elégedettség és megtakarítás, főleg azonban a gyermekek viruló kinézése a jutalma. A sok értéktelen utazás miatt, a bevásárlásnál a legnagyobb óvatosság kívánatos. Csak Kathreiner névvel ellátott eredeti csomagokat tessék elfogadni! Minek is hagyta utánzatot magára erőszakolni, a mikor ugyanannyi pénzért valódit is kaphat.**

Irodalom és művészet.

— **A Fürdők Könyve.** Egy hézagpótló disz-munka, mely a nagyközönségnek együgy, mint az orvosnak nélkülözhetlen, a „*Magyar Fürdőkatalógus*“ ötödik kiadása hagyta el a napokban a sajtót. A rendkívül díszesen kiállított figyelemre méltó mű *Erdős* Józsefnek a hazai fürdőügy egyik legalaposabb ismerője — és e hőrcsónak szerkesztésében jelent meg és tartalmazza mindazon tudnivalókat, amelyek a magyar fürdők és nyaraló-telepek tekintetében a fürdőző és nyaraló-közönségnek érdeklik. A díszes kötet részletesen illusztrálva ismerteti a magyar fürdőket, gyógyhelyeket, nyaralótelepeket, szanatóriumokat, viz- és magánygyógyintézeteket, nemkülönbön a hazai ásványvizeket. A disz-művet, mely határozott nyeresége irodalmunknak, ajánljuk figyelmébe a fürdőző-közönségnek, mert ezen a maga nemében egyedülálló munka tüzetesen ismerteti a hazai fürdő- és forrásviszonyokat. Az ilyen munka valóban megérdemli, hogy a fürdő- és forrásutalajdonosok támogassák, hogy minél

szélesebb körben terjeszthessék a hazai fürdőket és ásványvizeket. Megrendelhető Nyitrai és Társa könyvkereskedésében Léván és a Magyar Fürdőkalauz kiadóhivatalában, Budapest, VI., Eötvös-utca 36.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó és nemes szívű barátainak és ismerőseimnek, kik Ákos öcsém síremlékének felállításával és annak megkoszoruzásával szerető részvételük szívesek voltak nyilvánítani, — fogadják ez uton leghálásabb köszönetemet.

A család nevében
Farkas Orbán.

Köszönetnyilvánítás.

Idősb. Buzás Istvánnak Gálos Erzsébet elleni perében, id. Buzás István nagyodi lakó, a lévai kir. járásbírósg által megítélt 20 korona tőkét a lévai szegényház lakóinak ajánlotta fel. Ezen öszeget a lévai kir. járásbírósg 1909. S. p. I. 947/2. szám alatt Léva város rendőrkapitányságához tette át további eljárás céljából.

Midőn ezen összeg átvételét elismerem és nyugtatom, fogadják a nemes szívű adakozó a város szegényei nevében leghálásabb köszönetemet.

Léva, 1910. április hó 24.-én.

Kónya József,
rkapitány.

Az üszgyűjtés alkalmával a Stefánia árvaház részére következő adományok folytak be.

Folytatás.

Dóka Károlyné bab és krumpli, Havarán Jánosné bab, Vecsey Jánosné krumpli és bab, özv. Domján Lőrinczné krumpli, özv. Tonhaizer Józsefné zöldség, Iványi András 1 liter zsír, Blum 3 kilo rizs, özv. Jozsefcsekné krumpli, Rakita Pál krumpli, Wilhelm Béla rizs, Kern testvérek fűszer, ifj. Jozsefcsekné krumpli, özv. Jancsóné krumpli, Hoffmann krumpli, Singer Izidorné 4 kilo rizs, Komzsikné termény, Weiss Kálmáné krumpli, Molnár Sándorné krumpli, Aufer Henrikné 4 kilo rizs, Macsuha krumpli, Járosy Antal bab, Schweisz és Trebis 8 drb kendő, Soósné krumpli, Veizer Lipót 1 kilo rizs, Hullyi Jánosné zsír.

Vége.

Karácsonyfa ünnepélyre következő adományok folytak be.

Kaveggia Kálmán 1 kor., Jónás Imre 2 kor., Balán Adolfné 2 kor., Irgalmas nővérek intézete 10 kor., dr. Novy Ferenczné 1 kor. 20 fill., Huberth Vimosné 2 kor., Köveskutiné 2 kor., Buncsek 1 kor., Holó Sandorné 2 kor., N. N. 1 kor., Komzsik Lajosné 1 kor., Mercader Alajosné 1 kor., Csekey Vilmosné 1 kor., Roseer Jánosné 1 kor., Atmann 2 kor., Ortmann Rózné 1 kor., dr. Novotny Imréné 1 kor., N. N. 50 fill., Ojorejkovits testvérek 2 kor.

(Folyt. köv.)

Hivatalos közlemény.

907/1910 szám.

Hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy az ar. maróthi m. kir. pénzügyigazgatóság az 1910. évre szóló III. oszt. keresseti adó kiszámítási javaslatokat megküldötte, ezen javaslatok mindenki által megtekinthetők és a netáni észrevételek megtehetőek folyó évi május 2-től kezdődőleg 8 napon át a városi adóhivatalnál I. emelet 9 szám alatti helyiségében. Felebezési idő az ex lex megszűnési napjától számítatik.

Léván, 1910. évi április hó 30.-án.

Komzsik Lajos,
adóh. főnök.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány

Buza w.-mázsánként 23 kor. 60 fill. —
24 kor. 20 Kétszeres 16 kor. — fill. 17 kor. — fill. — Rozs 17 kor. — fill. 18 kor. — fill. — Arpa 12 kor. 40 fill. 12 kor. 80 fill. Zab 13 kor. 40 fill. 13 kor. 60 fill. — Kukorica 12 kor. 60 fill. 12 kor. 80 fill. — Lencse 20 kor. — fill. 21 kor. — fill. — Bab 18 kor. — fill. 19 kor. — fill. — Kóles 12 kor. — fill. 13 kor. 60 fill.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései

1910. évi ápril. hó 24-től 1910 évi május hó 1-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Kondel István Chlopács E.	leány	Hona
Sipos István Gyöngyi Maria	leány	Hona
Pataki István Radványi M.	fiu	Béla
Kovács Pál Kaszala E	fiu	Imre
Mihalovics Rezső Koskó I.	leány	Gabriella

Házasság.

Völegény es menyasszony neve	Vallása
Hevesi Gyula Toóth Margit	r. ka'h.

Halálozás

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Imre Pál	67 éves	Genyverűség
Hrbik Elemér	4 hó	Genyverűség
Racsó János	4 éves	Által. görvélýkór
Ujlaki Julianna	2 "	Által. gümőkór
özv. Kulik Károlyné	65 "	Szívü'tengés
Grozner Jozefa	4 hó	Fü'dögülladás
Madarász Lajos	26 éves	Rost. tüdőgyul.
S mo'ek Vince	58 "	Májrk
özv. Sztrinszko János		

Nyilttér*)

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Enyhe, oldó háziser mindazoknak, kik emésztés zavarokbaú és az illő életmód egyéb következ ményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Videki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító és erősítő bedörzsölés, olismert, régi jóhírnevű háziser szaggatás és hűlésből származó mindennemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára 1 kor. 2

Kapható minden gyógyszerárakban és drogeriában.

Főszétküldési hely MOLL A. gyógyszerész. Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuachbuen 9.

Eladó ablakok. 22 drb. legu-
lévő modern nagy ablak eladó. Bővebb értesítés szerezhető — a **Lévai Takarékpénztárnál.**

Pásztory cs. és kir. udvari szállító virágkereskedése, Budapest, VII., Rákóczy-ut 3. Képes árjegyzéket kívánatra díjtalanul küld.

Harmónium. Egy jó karban lévő harmónium és egy olasz **mandolin** szabad kézből eladó. Bővebbet **Cs. Gy. nagykoszmályi tanítónál.**

Orvosi műszerek, villanygépek eladók.
Kossuth-utca 17-ik szám.

Kiadó lakás. Bathy László (F.ó. rián)tér 3. sz. házban, három szoba, előszoba és mellékhelyiségekből álló lakás augusztus hó 1-től kiadó. Bővebb értesítés **Csekey Vilmos** ügyvéd úrnál ott a házban.

Ügynökök. Magánfeleknél széleskörű ismerettséggel bíró utasok és képviselők **azonnal és mindenütt** minden helységben alkalmaztatnak, egy minden családnál nélkülözhetetlen cikk terjesztésére **100 K fix fizetéssel és magas jutalékkal.** Ajánlatok „Nagy mellékkéretet 1910” jellegével Mosse Rudolf, Prága küldendők.

Harmónium. Egy jó karban lévő harmónium szabad kézből eladó. Bővebbet a **kiskálnai tanítónál.**

Leányalmok

férfibolondító kincsek — elhájoló szépségek — szerelmi varázslás s szerelmi láncolat —

melyik fiatal leány nem álmodta?

Hajdanában öreg vénasszonyoktól szerelmi italt vettek. manapság a fiatal lányok bölecsben cseleksenek s a legközelebbi drogériából, gyógyszerárakból s illatszertőlből

Zuckooh-szappan | **Zuckooh-krémt**
115 csomagolás 1.-kor. közöns. tubus 1.25 kor.
nagy csomagolás 2.50 „ nagy tubus 2.50 „
(ajándék)

vásárolnak.

Zuckooh-szappan s Zuckooh-krém szépséget alkot mint a tavaszi gyöngyvirág, olesó és gazdaságos a napi használatban, a miért is a szépsézetű szerek eszményképét képezi.

Fiatal leányok és asszonyok! Aki szép akar lenni, az csak Zuckooh-szappannak hódoljon, aki különös szép akar lenni, az Zuckooh-krémet is használjon.

Ne halsz, ne kétkedj!
Ne nyugodj, ne pihenj addig
míg **Be nem telje-
sült óhajok!**

Vágyatok célját el nem érteket,
különbön szomorú végül maradnak:

Kapható:
KNAPP IGNACZ drogeriájában Léván.

FISCHER JÁNOS mérnök, malomépítészet, Budapest
V., Nádor-utca 35. szám. Sürgöncim: **TURBINA.**

Cséplőkészletek
MUNKTELL
eredeti svéd
nyersolajmotorés
lokomobilok
**BENZIN- és
szivógáztelepek**

Legmesszebbmenő szavattosság, legbiztosabb üzem.
Árjegyzék és költésvetés ingyen.

Postatakarékpénztári cheque számla: 22408.

Haszonbérbeadási hirdetés.

A főtisztelendő rosznyai székeskáptalan mint **vásárjog tulajdonos** az országos és betivásárokon gyakorolt helypénzszedési jogot **1911. évi január hó 1-től 1915. évi december hó 31-ig** terjedő öt évre írásbeli zárt versenytárgyalás útján a legelőnyösebb ajánlatottevőnek haszonbérbe adja.

A kikiáltási ár az eddigi haszonbér, azaz évi 5700 korona.

Az állatvásárok tartására szánt, bekerített terület kerítésének és az úgynevezett cédulabázak fenntartásának költségei, valamint az állatorvosi felügyelettel járó költségek, az állatvásártér tisztántartása és fertőtlenítése, úgyszintén a haszonbéri szerződés után kiszabandó illeték is a haszonbérlet terhelik, a piac seprítésének kiadásait pedig felerészben tartozik haszonbérlet viselni.

Írásbeli ajánlatok az ajánlatottevő nevének és lakásának megjelölésével ellátott lepecsételt borítékban **folyó évi május hó 31-ig** hozzám (Budapest, IV. Koronaherceg-utca 3 sz.) küldendők be.

Budapest, 1910. április 26.

A rosznyai székeskáptalan nevében.

Dr. Okolicsányi László
ügyvéd.

Aki butort

Budapesten akar vásárolni,

saját érdekében cselekszik,
ha vásárlás előtt megtekinti a

BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET
védnöksége alatt álló

Butorcarnok és Hitelszövetkezet

áruccsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József-körut 28. sz. (Birkocsis-utca sarkán),

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bírpalotában)

Ezen szövetkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva.

Stilszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság az áru minőségeért!

Az áruccsarnokba kizárólag elsősorú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

HANGVERSENY GRAMOFON.

Az itt ábrázolt beszélőgép 23—22 cm. széles és 13 cm. magas tokban, kitűnő hangdobozzal, játszás közben forgatható színes virágtölcsérrrel minden nagyságu lemezhez alkalmas, 2 darab 19 cm. átmérőjű mindkét oldalon bejátszott lemezzel együtt

16 forintért

kapható.

Nagy választék mindenemű és nagyságu beszélőgépekből és lemezekből.

Árjegyzéket és lemezijegyzéket ingyen és bérmentve

küldök. — Vidéki megrendeléseknél csomagolás díjmentes.

Klein Sándor, óras és ékszerész Léván.

!! Üzlet áthelyezés !!

Közel egynegyedévszázad óta fennálló

BUTORRAKTÁROMAT,

kárpitos és asztalos műhelyemet

Báthy-utca 1. sz. alá

helyeztem át,

s kérem a n. é. közönséget, akik közel 25 évig támogattak, hogy engem ezen új üzlethelyiségemben is, ahol úgy a legmodernebb, mint a legolcsóbb berendezések is választhatók, további nagybecsű pártfogásával szerencsétlenségem.

Steiner József,
butorkereskedő LÉVÁN.

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek

nagy raktára L É V Á N.

Piac téren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára újonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődő közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakzerű magyarázatokkal készséggel szolgálok.

Hazai gyártmányú gépek

u. m. **HOFHERR** és **SCHRANTZ**-féle gőzcséplő készletek, **GANZ**-féle motorok minden nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Loserth Dezső

fűszer-, csemege-, bor- és ásv.-viz kereskedése.

L É V A, Kossuth Lajos-tér 1. szám.

Naponta friss felvágott. Teljesen friss áruk. Prágai sódar. Naponta friss teavaj. Császárhús főzve. Debreczeni paprikás szalonna. Naponta friss bécsi, frankfurti és szépeességi virsli. Debreczeni füstölt kolbász.

Finom cukorkák. — Friss Mauthner-fele magvak. Jutányos ár! Gyors és pontos kiszolgálás!

A legjobb padlómáz FRITZELAKK

Tartós! Kiadós!

Használatban legolcsóbb!

Szaklapokban hygienikus tulajdonságainál fogva előnyösen ismertetve.

Kapható: **Stern József** festékkereskedésében Léván.

BOLINDER-nyersolajmotorok nyersolajlokomobilok

csak

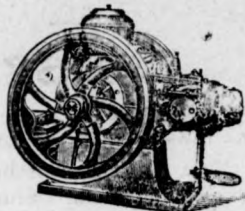
Szabó Emil és Társa cégnél

Budapest V., Ferenc-József tér 6. sz.
(Gresham-palota, a lénochldal szemben) kaphatók.

Sürgönyelm

Szabóék

Bpest.

Telefon

76-48.

Szivógázmotorok. Benzinmotorok.
Cséplőgépek. Malomberendezések.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Wertheim-szekrény,

nagyobb alakban megvételre kerestetik

Nyitrai és Társa r. t.

könyvkereskedésében Léván.

Tüzifa

teljes vagon-rakományokban
kapható

Ipolypásztó
állomáson levő raktárból.

Megrendelhető WOLFNER S. cég-
nél Budapest, V., Drava-utca 16.

Birtokvétel.

800—1000 holdas birtok Barsme-
gyében megvételre kerestetik. Ajánlatok
„1000 hold“ cím alatt e lap kiadó-
hivatalába kéretnek.

Tanoncz felvétetik
Schück Gyula
divatkereskedésében
LÉVÁN.

Vásárolják „csak üvegekben“.

Kapható

Léván:

Engel József és fia
Heksch Illés
Kern Testvérek
Kertész Lajos
Kuapp Ignác
Losserth Dezső
Pollák Kálmán

Ipolyságon:

Berczeller M.
Bolner Pál
Csóka József
Domba Károly utóda
Brack Ignác

Ujbányán:

Czervinka M.
Heinrich Ede

Verebélyen:

Czírok István

Erdei József
Pollák Zsigmond

Zsarnócán:

Fűszek Győző
Feichherz Izidor

Ajánljuk:

legelőcsőbb napi árak számításával
elsősorú, direktforrásokból beszerzett

fűszer- és gyarmatárunkat,

valamint állandóan friss csemege-
sajt, naponta érkező felvágott és
egyéb csemegeárunkat.

Közvetlen kávéimportunk folytán

kávéink

ugy ár, mint minőség tekintetében
versenyen kívüliek!

Legjobb Mauthner-féle kerti és
vetemény magvak!

Gépolaj, gépkenőcs, tavottaszir,
carbolineum, aszfalt-fedellemez,
gummi- és aszbesztáru, petroleum,
benzin, carbit és kátrány, vegyi
termékek, gyanta, kénpor, kék
és zöld gálicz, raffia-háncs, min
dennemű festékáru,

portland és románczement

állandó nagy gyári raktára.

M. kir. marhasó és lőpor-áruda.

DISZKOSZORUK,

fa- és érczkoporsók gyári áron!

Varrógépek

5 évi jótállásra.

Kern Testvérek

fűszer-, csemege- és vasnagykereskedése

Telefon 14.

LÉVÁ.

Alapított 1881.

Ajánljuk továbbá ujonnan berendezett vas-
áruházunkat.

Állandó raktárt tartunk legfinomabb nickel, alumi-
nium, email, öntött és lemez

konyhaedényekből,

egyensúly-, táblás és tizedes mérlegekből, legjobb minő-
ségű sajtolt lapát, acél répavilla és répakiemelő, tejsze,
osákány, kapaáru, fűrés, reszelő, metsző olló, ojtó
kés, összes kerti, mezőgazdasági, méhészeti, tej-
gazdasági, bádogos- és kőmives szerszámok, épü-
let- és butorvasalások, olajozók, kenőszelerczék, gép-
szijak, szivattyúk, kenderömlők, tömítő anyagok, víz-
mentes ponyvák, csigafurók, kálapáncsok, szluk, állók,
kereskedelmi öntvények stb. vaszárakból.

Legelőcsőbb többször csavart horg drótfonat-
kerítés és tűskés huzal raktár.

Fényképészeti cikkek, kerékpárok,
pneumatikok nagy raktára.

Szíves megkeresésre készséggel szolgálunk speciális
árajánlattal. — Nagybani vételnél külön ajánlat.